

ACTUACIONS EN CAS DE PANDÈMIA

(V.2.1)

1. ESTRUCTURA BÀSICA DE PROTECCIÓ CIVIL MUNICIPAL

El Comitè d'Emergències Municipal de l'Ajuntament, està integrat per les següents persones:

Direcció de l'Emergència¹: President/a Alcalde/ssa de l'Ajuntament : _____

- 1er/a tinent d'alcalde/ssa: _____
- 2on/a tinent d'alcalde/ssa: _____

Les funcions de la Direcció municipal, que hauria de ser l'alcalde o alcaldessa o la persona en qui delegui, són:

1. Declarar l'activació i la desactivació del Pla.
2. Informar i coordinar-se amb el Comitè de Direcció del Pla d'actuació del PROCICAT, a través del CECAT.
3. Exercir la direcció i el comandament superior i la coordinació i inspecció de tots els serveis i recursos afectats al pla municipal i de les actuacions que es facin, sens perjudici de les funcions que corresponen a la Direcció del Pla autonòmic.
4. Convocar el Comitè d'Emergències municipal.
5. Constituir el CECOPAL i exercir-ne la direcció superior.
6. Dirigir i coordinar, en el terme municipal, les actuacions adreçades a informar i protegir la població, en contacte permanent amb la Direcció del Pla autonòmic.
7. Coordinar la integració dels recursos municipals adscrits als grups d'actuació del Pla autonòmic.
8. Requerir les entitats privades i els particulars per a la prestació de la col·laboració necessària.
9. Dirigir i coordinar, en general, l'execució de les funcions encomanades al municipi.

¹La Direcció de l'Emergència és l'Alcalde/ssa del municipi. No pot tenir cap altra responsabilitat en el Pla.

10. Fer seguiment i complir de forma prioritària les disposicions d'urgència i indicacions que es donin des de Salut i també d'altres que puguin sorgir amb caràcter urgent des d'altres Departaments de la Generalitat per tal de facilitar les restriccions o ordres que s'emetin per al control de la malaltia.

Coordinació Municipal: _____

Cap del Grup Local d'Ordre i **Avisos** a la Població: _____

Cap del Grup Local Logístic i **d'Acollida**: _____

Cap del grup Local Sanitari: *(si es disposa de capacitat)* _____

Cap del Gabinet d'Informació: _____

2. ACTUACIONS PER MANTENIR LA PRESTACIÓ DELS SERVEIS BÀSICS

El municipi, com a ens responsable de la prestació de tota una sèrie de serveis al ciutadà, entre els quals hi ha el servei de protecció civil, ha de preparar-se per poder garantir la continuïtat en la prestació d'aquests serveis. Com a serveis imprescindibles per al funcionament del municipi, es consideren els següents:

- Serveis de salut, seguretat i emergències: agrupa els serveis necessaris per a atendre la població afectada per una emergència associada a la pandèmia i en general els elements necessaris per gestionar les emergències (centres de coordinació, comunicacions...). Des del punt de vista municipal, es concreten els tipus i subtipus següents:
 - Serveis socio-sanitaris:
 - Centres socio-sanitaris (casals de joves i de gent gran)
 - Serveis socio-sanitaris de l'administració local (suport a teleassistència des del Consell Comarcal)
 - El CAP és competència del Dept de Salut.
 - Serveis logístics i de suport:
 - Brigada Municipal
 - Establiments d'hostaleria, restauració, queviures i productors
 - Serveis de Protecció Civil i logístics:
 - Personal de serveis de Protecció Civil
- Subministraments bàsics i sanejament: agrupa la producció, transport i distribució d'aigua, gas, electricitat, recursos energètics (combustibles), d'aliments de primera necessitat i medicaments. Inclou també la recollida i tractament de residus urbans i d'aigües residuals. Es concreten els tipus i subtipus següents:
 - Subministrament de recursos vitals:
 - Aigua potable
 - Aliments primera necessitat
 - Medicaments (especialment els considerats vitals en els tractaments)
 - Subministrament de recursos energètics:
 - Combustibles per a transport col·lectiu i vehicles motor (producció, distribució i subministrament, benzineres), prioritzant els operatius d'emergència.
 - Recollida i tractament de residus sòlids urbans
 - Tractament d'aigües residuals

- Altres serveis imprescindibles pel funcionament del municipi: engloba la resta de serveis necessaris per al desenvolupament de les activitats. Es concreten els tipus i subtipus següents:
 - Transport:
 - Xarxa d'autobusos municipals
 - Taxis
 - Altres serveis públics de transport de persones
 - Comerç
 - Administració pública i serveis d'atenció al ciutadà:
 - Oficines d'atenció al ciutadà a l'Ajuntament.
 - Altres serveis de l'administració pública.
 - Ensenyament:
 - Llars d'Infants.
 - Serveis funeraris

Preventivament, es preveuen tota una sèrie d'actuacions que garanteixin el mínim de personal necessari per a la prestació dels serveis anteriors, sigui de forma directa o indirecta.

La manca de vacunes suposa un risc de contagi superior per contacte amb el públic. S'informarà el personal sanitari del personal municipal imprescindible per l'atenció ciutadana per valorar la necessitat de seguiment i/o tractaments antivirals.

En una situació de pandèmia, l'Ajuntament s'encarrega del seguiment de la capacitat de prestació dels diferents serveis. Per fer aquest seguiment de manera homogènia, s'estableixen els llinars següents:

- **Nivell 1**: en aquells casos en què el percentatge de treballadors disponibles permet prestar el servei en condicions de normalitat. De forma simplificada, s'assumeix que el nivell 1 es correspon amb valors superiors al 75% de la plantilla disponible.
- **Nivell 2 o de serveis mínims**: en aquells casos en què el percentatge de treballadors disponibles no permet un servei o activitat en condicions de normalitat però sí que permet mantenir una activitat de serveis mínims que cobreix especialment les franges de major demanda de servei. De forma simplificada, s'assumeix que el nivell 2 es correspon amb valors entre el 50 i el 75% de la plantilla disponible.
- **Nivell 3 o d'incapacitat en el servei**: en aquells casos en què el percentatge de treballadors disponibles no permet ni tal sols condicions de serveis mínims i per tant es considera no operatiu. De forma simplificada, s'assumeix que el nivell 3 es correspon amb valors inferiors al 50% de la plantilla disponible.

La definició dels nivells tindrà en compte bàsicament el percentatge de la plantilla habitual disponible. Caldrà tenir en compte també:

- El nombre mínim de personal laboral estrictament necessari per al desenvolupament en condicions de normalitat de l'activitat, per tant, la capacitat d'acumulació de tasques.
- El personal disponible de reforç (borses de treball, suplències, ...) i la possibilitat de concentrar els períodes de descans habituals quan aquests siguin superiors als de cap de setmana (per exemple, activitats on es treballa alternativament 4 dies i es descansen 3 o similars)
- Les activitats que es poden realitzar mitjançant teletreball o que poden minimitzar la presència dels treballadors a les oficines a unes hores o dies concrets.
- Les operacions i manteniments menors que es poden suprimir per a reforçar els manteniments principals i les operacions bàsiques de l'activitat.
- La cadència, inferior a l'habitual que permeti igualment mantenir un bon servei en condicions de "quasi normalitat" (per exemple, recollida d'escombraries cada dos dies en comptes de diàriament).

Caldrà que per a aquesta valoració es tingui també en compte el potencial increment en la demanda dels serveis o activitats com a resultat de la pandèmia, especialment en tot el que es relaciona amb l'àrea assistencial i d'atenció al ciutadà.

3. CHECKLIST

A continuació s'adjunta un checklist per tal de facilitar el seguiment del grau de prestació dels serveis bàsics municipals. Es recomana establir el nivell òptim i aquell que faria passar al nivell 1, 2 o 3 de capacitat de resposta a la pandèmia.

El coordinador municipal de l'emergència avisarà al CECAT, quan a conseqüència de la pandèmia, es produeixi algun canvi en el nivell d'operativitat tant en nivell ascendent com descendent.

La classificació del grau de capacitat de prestació del servei és l'exposada anteriorment:

- **Òptim:** condicions normals òptimes
- **Nivell 1:** malgrat l'afectació es pot prestar el servei quasi amb normalitat
- **Nivell 2:** L'afectació suposa prestar el servei en condicions de serveis mínims
- **Nivell 3:** No es poden prestar els serveis

SERVEIS IMPRESCINDIBLES PER AL FUNCIONAMENT DEL MUNICIPI	Òptim	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
<i>Salut, Seguretat i Emergències</i>				
Centres i Serveis socio-sanitaris				
Brigada municipal				
Protecció Civil Municipal				
<i>Subministraments Bàsics i Sanejament</i>				
Aigua potable				
Recollida de residus				
Depuració d'aigües residuals				
Neteja i manteniment				
Enllumenat públic				
<i>Altres Serveis Imprescindibles per al Funcionament del Municipi</i>				
Transport col·lectiu				
Administració Pública				
Llars d'Infants				
Serveis Funeraris				

Per als serveis que no són responsabilitat del municipi (per exemple, el subministrament elèctric, d'aliments, etc), aquest haurà d'avisar el CECAT indicant la qualitat o el nivell de servei prestat i no tant la plantilla disponible atès que no depenen directament del municipi.

<i>SERVEIS IMPRESCINDIBLES PER AL FUNCIONAMENT DEL MUNICIPI</i>	<i>Nivell Adequat</i>	<i>Nivell Serveis Mínims</i>	<i>Nivell Crític</i>
<i>Subministraments Bàsics i Sanejament</i>			
Allotjament			
Aliments			
Productes d'higiene personal i neteja			
Combustible pel transport dels serveis municipals			
Combustible per a calefacció			
Combustible per a vehicles de transport públic			
Electricitat			
Medicaments			
<i>Altres Serveis Imprescindibles per al Funcionament del Municipi</i>			
Comerç			
Llars d'Infants			
Comunicacions (telefonía, ràdio i televisió, correus,...)			

4. ACTUACIONS A FER ALS CENTRES DE TREBALL MUNICIPALS

De forma resumida, es destaquen les actuacions següents:

- Prioritzar el teletreball sobre el treball presencial.
 - a. Informar la població del telèfon de contacte de l'Ajuntament (desviament de trucades a telèfon mòbil de l'Ajuntament o responsable o telèfon «ocult» del teletreballador) a través de xarxes de comunicació locals i cartell visible des de l'exterior de l'Ajuntament i/o entrades dels pobles.
 - b. Promoure l'ús de tecnologies de teletreball per comunicar-se entre els treballadors i amb la població.
 - c. Evitar que el personal treballi conjuntament en espais únics, establint, si és estrictament necessari, torns de treball que impedeixin la cohabitació dels treballadors, per evitar contactes.
- Realitzar la neteja de les sales **amb lleixiu diluït (un got de lleixiu per 10 litres d'aigua)** i ventilar-la abans de l'inici de l'activitat o els canvis de torn si es determinen (obrir finestres, activar ventiladors al màxim, etc.) (Les persones que finalitzen la guàrdia ja no tornen a entrar a la sala, es deixa tot apuntat al registre d'incidències o en algun mitjà similar i en marxa; desviant altre cop el telèfon a la sala abans de sortir)
- Aplicar els procediments d'actuació en cas que es determini que existeix un cas entre el personal propi i/o entre la població del municipi.
- Utilitzar mitjans telemàtics per continuar treballant des de casa (per al personal per al qual no és imprescindible la presència física al seu lloc de treball).
- Comprovar que les dependències de l'Ajuntament tenen un bon sistema de ventilació que contribueixi a una de les mesures d'autoprotecció habituals (ventilació dels edificis).
- Formar als treballadors sobre les mesures d'higiene personal i en l'ús d'equipaments compartits (vehICLES, ordinadors, telèfons, ...)
- Repartir, si s'escau en funció de les característiques de la situació, guants d'un sol ús entre el personal.
- Preveure una neteja d'aquell maquinari de treball compartit (impressores, fotocopiadores,...) abans de la seva utilització per nou personal. Es llençaran els papers i guants en contenidors amb tapa que han de ser buidats i desinfectats diàriament.
- Respectar la distància mínima d'un metre durant l'atenció al públic, per evitar el contagi del virus.
- Disposar de gels hidroalcohòlics a les entrades de les dependències
- Addicionalment, per a feines fora del centre de treball on no és possible la neteja de mans amb aigua i sabó, poden utilitzar-se productes amb solució alcohòlica.

- Consultar les recomanacions adients per a contrarestar l'efecte de la pandèmia, a les pàgines web habilitades per les autoritats sanitàries.
- El personal que hagi d'estar en contacte i proper a malalts, o retirar-ne deixalles o fer servei de neteja, han de disposar de mascaretes de protecció FFP2 o FFP3, guants sanitaris i protecció ocular o facial per esquitxades.
- Consultar les recomanacions orientades a les empreses per a la planificació de les mesures d'emergència en cas de pandèmia, a la pàgina web del Departament de Treball de la Generalitat.

5. ACTUACIONS ESPECÍFIQUES AL CENTRE RECEPTOR D'ALARMES I A ALTRES CENTRES D'ATENCIÓ TELEFÒNICA

Aquest tipus de centres de treball impliquen diferents torns de treball, de manera que el personal comparteix els mateixos equips de treball: telèfons, auricular, ordinadors... Per aquest motiu, s'estableixen recomanacions preventives addicionals, entre les que destaquen les següents:

- Repartiment, si s'escau, de guants d'un sol ús per a la neteja de l'equipament de la Sala.
- Reforçar el sistema de ventilació, assegurar l'ús personal i intransferible d'equips (emissores, telèfons, mans lliures, teclats,...) o assegurar la seva neteja abans de cada canvi de torn per evitar que quedin possibles partícules d'usuaris portadors. Les neteges poden ser amb papers humits amb solucions alcohòliques. Es llençaran els papers i guants en contenidors amb tapa que han de ser buidats i desinfectats diàriament.
- En cas de necessitat d'establir torns:
 - Si és possible, desviar el telèfon a alguna sala adjacent que serveixi de sala intermèdia entre l'entrada i la sortida a la sala principal.
 - Els relleus entren directament a la sala annexa a la sala principal.
 - Tant el personal sortint com el personal entrant passa a rentar-se les mans amb aigua i sabó a la sortida i entrada a la sala. També cada cop que s'entri o se surti de la sala per períodes de descans curts o per necessitats higièniques, es procedirà al rentat de mans amb aigua i sabó.
 - Disposar de gels hidroalcohòlics a les entrades de les dependències
 - Mentre duri la possibilitat de contagi, dinar o sopar a zones no comunes. Caldrà rentar els recipients i utensilis utilitzats en el moment que es facin servir i deixar la porta oberta perquè es ventili.

6. IDENTIFICACIÓ ELEMENTS VULNERABLES

Es necessari identificar TOTS els elements vulnerables.

Els possibles elements vulnerables són:

- Persones d'edat superior als 65 anys
- Persones amb malalties prèvies, en especial, però no només, pulmonars o cardiovasculars.
- Persones amb malalties mentals
- Persones amb malalties cròniques no relacionades anteriorment
- Persones amb recursos econòmics limitats.
- Persones que viuen soles.
- Famílies amb menors i dependents a càrrec.

La resta de persones poden ser afectats i per tant seria necessari verificar que cap d'elles està incomunicada, establint mecanismes (veïns, brigada municipal, regidors de pobles) per verificar el seu estat.

7. PROCEDIMENTS OPERATIUS:

1. Informar del responsable de l'emergència (Alcalde) al CECAT, ha de romandre localitzable i informar el CECAT de qualsevol afectació. Preveure la presència i disponibilitat de dos substituïts (p.e. Primer/a i Segon/a Tinent d'Alcaldia)
 1. Activar el Pla d'Emergència Municipal en cas necessari (es proposa activació en:
 - Fase d'ALERTA 1 en cas de no tenir cap persona afectada al municipi,
 - Passant a fase d'EMERGÈNCIA 1 en cas de sospita o
 - EMERGÈNCIA 2 en cas de confirmació i/o quarantenes.Aquesta classificació pot ser sobrepassada per disposicions des del Govern de la Generalitat)
2. Nomenar el Coordinador municipal per mantenir-se informat i informar el Responsable sobre qualsevol canvi:
 1. Revisar l'estat dels mitjans i recursos propis de l'Ajuntament i dels establiments comercials i de serveis que puguin ser requisables.
 2. Identificar els voluntaris que puguin donar suport a persones necessitades
 3. Preveure el reforç de personal en cas d'activació del nivell de resposta 1, 2 o 3

3. Informar la població de les mesures de prevenció aplicables, a través de mitjans telemàtics e-Bando, grups de missatgeria electrònica (Telegram, WhatsApp...) i comunicació als espais d'ús comunitari. Cal garantir un mecanisme de comunicació que arribi a tota la població, directe o indirecte.
4. Tancar possibles focus de contagi o transmissió (aglomeracions de persones), en especial dels grups de risc (persones d'edat superior als 65 anys o amb malalties prèvies). Garantir les mesures de profilaxi, contenció i quarantena.
 1. Escoles, casals d'avis, etc
 2. Concerts, Teatres, Activitats esportives
 3. Activitats a l'aire lliure en grup
5. Preveure el tancament de les obres de responsabilitat municipal i les d'empreses privades que no puguin mantenir la distància de seguretat entre treballadors (1,5 m).

Les úniques actuacions a mantenir són les considerades essencials:

- Sanitat i atenció a les persones
 - Producció, distribució i subministrament d'aliments
 - Subministrament i sanejament d'aigua
 - Gestió de Residus
 - Subministrament d'Energia
 - Infraestructures de comunicacions i telecomunicacions.
6. Identificar els elements vulnerables, que puguin requerir ajuda externa, i verificar que existeix una persona o col·lectiu responsable d'oferir-la.

Verificar amb un llistat que tots els elements vulnerables estan localitzats i es fa el seguiment segons les seves necessitats (medicaments, alimentació, energia...).

7. Preveure les necessitats i els mecanismes de distribució:
 1. Aigua: revisar l'estat de les xarxes i dipòsits d'abastament.
 - Verificar la concentració de desinfectant a les aigües.
 2. Aliments i aigua potable: establint llocs, canals i horaris d'avitallament.
 - Cal preveure la possibilitat de centralitzar les compres diàries d'aliments a la població, en especial si es decretés el confinament total.
 3. Medicaments i visites mèdiques programades, en coordinació amb serveis sanitaris i farmàcia
 4. Material de desinfecció i neteja: lleixiu i alcohol:

- Es recomana la neteja de superfícies amb dissolució de lleixiu al 0,1% de clor (al voltant d'1 l de lleixiu domèstic per 50 litres d'aigua, o 20 cc de lleixiu per litre d'aigua).
 - Els desinfectants per a mans estan formulats amb alcohol etílic amb un mínim de 60° (1 litre d'alcohol 95° en mig litre d'aigua)
5. Combustible i energia: subministradores i possibles persones necessitades.
- Cal fer seguiment de la disponibilitat de combustible a les llars que s'escalfen amb gas, gasoli o biomassa.
8. Establir controls d'accessos a espais de confinament o en quarantena.
9. Els casos d'afectats o aïllats preventivament que estiguin en coneixement dels serveis socials, reforçar el seguiment preventiu telefònic en coordinació amb els serveis sociosanitari. Les visites a aquestes persones es faran amb el suport del personal sanitari, i mai sense mesures de protecció (mascaretes de protecció FFP3, guants sanitaris i protecció ocular o facial per esquitxades)
10. Mantenir la població informada periòdicament dels canvis o no canvis de la situació.

Possibles necessitats de les persones vulnerables

Conèixer informació sobre el seu estat i el de les persones del seu entorn en especial dels dependents i menors

Cobertura de necessitats bàsiques : Alimentació, higiene, medicació, maneig de residus...

Suport per realitzar activitats imprescindibles a l'exterior: compres subministraments cura d'animals de granja o companyia

Suport emocional: contenció emocional en les situacions d'ansietat vinculada a la situació d'aïllament o de pèrdua sobtada o inesperada

Allotjament: allotjament adaptat per persones amb discapacitat i dependència.

Recursos necessaris

- Àpats a domicili i compra d'alimentació.
- Medicaments.
- Continuitat dels serveis d'atenció domiciliària de les persones amb dependència.
- Allotjament: amb o sense adaptació.
- Professionals per realitzar suport emocional.
- Comunicacions
- Cobrir necessitats dels animals de companyia.

Fonts d'informació:

- <http://canalsalut.gencat.cat/ca/salut-a-z/c/coronavirus-2019-ncov/>
- <http://canalsalut.gencat.cat/ca/salut-a-z/c/coronavirus-2019-ncov/administracio-local/>
- https://interior.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/proteccio_civil/consells_autoproteccio_emergencia/malalties-transmissibles-emergents-amb-potencial-alt-risc-/preguntes_sobre_restriccions/
- http://interior.gencat.cat/web/.content/home/030_arees_dactuacio/proteccio_civil/consells_autoproteccio_emergencies/Coronavirus/Recomanacions-municipis_PROCICAT_malalties-emergents.pdf
- <https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/ciudadania.htm>

Annexos

(Es recomana completar-los per poder fer el seguiment i disposar d'informació a mà actualitzada)

Localització i supervisió d'elements vulnerables

Persona/element vulnerable	Localització	Necessitats	Responsable del seguiment

Empreses i Concessionàries de Serveis.

Servei	Nom	Telèfon
Emergències		112
Atenció sanitària		061
Informació		012
Distribució energia elèctrica		
Distribució butà/propà/gasoli		
Distribució butà/propà/gasoli		
Distribució biomassa estella		
Distribució biomassa estella		
Distribució biomassa pèl·lets		
Distribució biomassa pèl·lets		
Subministrament aigua en cuba		
Subministrament aigua en cuba		
Grups electrògens		
Grups electrògens		

Identificació de recursos essencials

Recurs	Localització (adreça, telèfon, Missatgeria instantània...)	Responsable	Observacions, seguiment i disponibilitat
Assistència a les persones: Assistent Social			
Assistència a les persones: Farmàcia			
Assistència a les persones: Psicòleg			
Assistència a les persones:			
Subministraments: Medicaments			
Subministraments: Mat.Sanitari			
Subministraments: Aigua potable			
Subministraments: Aliments			
Subministraments: Aliments			
Subministraments: Aliments			
Subministraments: Aliments			
Subministraments: Aliments			
Subministraments: Aliments			
Subministraments: Aliments			
Subministraments: Aliments			
Subministraments: Aliments			
Subministraments: Aliments			
Subministraments: Lleixiu			

Recurs	Localització (adreça, telèfon, Missatgeria instantània...)	Responsable	Observacions, seguiment i disponibilitat
Subministraments: Lleixiu			
Subministraments: Alcohol			
Subministraments: Gasoli			
Subministraments: Butà			
Subministraments: Propà			
Subministraments: Biomassa (estella)			
Subministraments: Biomassa (pèl·lets)			
Transport NO sanitari:			
Transport NO sanitari:			
Transport NO sanitari:			
Serveis funeraris			

Infraestructures

Abastament d'aigua	Responsable	Revisions en quantitat i qualitat
Abastament aigua a		
Abastament aigua a		
Abastament aigua a		
Abastament aigua a		
Abastament aigua a		
Abastament aigua a		
Abastament aigua a		
Abastament aigua a		
Via de comunicació	Responsable revisió	Observacions i punts febles
de..... a		
de..... a		
de..... a		
de..... a		
de..... a		
de..... a		
de..... a		
de..... a		
de..... a		

Xarxa de distribució d'aigua	Responsable revisió	Observacions i punts febles
Altres infraestructures bàsiques	Responsable revisió	Observacions i punts febles

Altres infraestructures bàsiques	Responsable revisió	Observacions i punts febles